

MONITORUL OFICIAL AL ROMÂNIEI

Anul 192 (XXXVI) — Nr. 47

PARTEA I
LEGI, DECRETE, HOTĂRĂRI ȘI ALTE ACTE

Joi, 18 ianuarie 2024

SUMAR

<u>Nr.</u>		<u>Pagina</u>
DECRETE		
79.	— Decret privind eliberarea din funcție a unui judecător	2
80.	— Decret privind eliberarea din funcție a unui procuror	2
81.	— Decret privind eliberarea din funcție a unui procuror	2
82.	— Decret privind eliberarea din funcție a unui procuror	3
83.	— Decret privind numirea unui procuror în funcția de judecător	3
84.	— Decret privind numirea unui procuror în funcția de judecător	3
HOTĂRĂRI ALE GUVERNULUI ROMÂNIEI		
28.	— Hotărâre privind numirea doamnei Manea Tonița în funcția de subprefect al județului Ialomița	4
DECIZII ALE PRIM-MINISTRULUI		
21.	— Decizie privind numirea doamnei Larisa Mezinu-Bălan în funcția de membru în Consiliul de administrație al Casei Naționale de Asigurări de Sănătate	4
22.	— Decizie privind încetarea de drept a raportului de serviciu al domnului Cătălin Popescu, consilier de soluționare a contestațiilor în domeniul achizițiilor publice în cadrul Consiliului Național de Soluționare a Contestațiilor	5
ACTE ALE ORGANELOR DE SPECIALITATE ALE ADMINISTRAȚIEI PUBLICE CENTRALE		
2.117/1.504/2023.	— Ordin al ministrului muncii și solidarității sociale și al președintelui Institutului Național de Statistică privind completarea Clasificării ocupațiilor din România — nivel de ocupație (șase caractere), aprobată prin Ordinul ministrului muncii, familiei și protecției sociale și al președintelui Institutului Național de Statistică nr. 1.832/856/2011	6
ACTE ALE ÎNALTEI CURȚI DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE		
	Decizia nr. 79 din 11 decembrie 2023 (Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept)	7–16

D E C R E T E**PREȘEDINTELE ROMÂNIEI****D E C R E T****privind eliberarea din funcție a unui judecător**

În temeiul prevederilor art. 94 lit. c), art. 100 alin. (1), art. 125 alin. (2) și ale art. 134 alin. (1) din Constituția României, republicată, ale art. 201 alin. (1) lit. b) și alin. (2) din Legea nr. 303/2022 privind statutul judecătorilor și procurorilor, cu modificările și completările ulterioare, precum și ale art. 40 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 305/2022 privind Consiliul Superior al Magistraturii,
având în vedere Hotărârea Secției pentru judecători a Consiliului Superior al Magistraturii nr. 3.455/2023,

Președintele României d e c r e t e a z ă:

Articol unic. — Domnul Șerban Alin-Dorel, judecător la Judecătoria Gurahonț, se eliberează din funcție ca urmare a pensionării.

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI
KLAUS-WERNER IOHANNIS

București, 18 ianuarie 2024.
Nr. 79.

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI**D E C R E T****privind eliberarea din funcție a unui procuror**

În temeiul prevederilor art. 94 lit. c), art. 100 alin. (1) și ale art. 134 alin. (1) din Constituția României, republicată, ale art. 201 alin. (1) lit. b) și alin. (2) din Legea nr. 303/2022 privind statutul judecătorilor și procurorilor, cu modificările și completările ulterioare, precum și ale art. 40 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 305/2022 privind Consiliul Superior al Magistraturii,
având în vedere Hotărârea Secției pentru procurori a Consiliului Superior al Magistraturii nr. 38/2024,

Președintele României d e c r e t e a z ă:

Articol unic. — La data de 25 ianuarie 2024, domnul Dragomir Matei, procuror la Parchetul de pe lângă Tribunalul Constanța, se eliberează din funcție ca urmare a pensionării.

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI
KLAUS-WERNER IOHANNIS

București, 18 ianuarie 2024.
Nr. 80.

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI**D E C R E T****privind eliberarea din funcție a unui procuror**

În temeiul prevederilor art. 94 lit. c), art. 100 alin. (1) și ale art. 134 alin. (1) din Constituția României, republicată, ale art. 201 alin. (1) lit. b) și alin. (2) din Legea nr. 303/2022 privind statutul judecătorilor și procurorilor, cu modificările și completările ulterioare, precum și ale art. 40 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 305/2022 privind Consiliul Superior al Magistraturii,
având în vedere Hotărârea Secției pentru procurori a Consiliului Superior al Magistraturii nr. 40/2024,

Președintele României d e c r e t e a z ă:

Articol unic. — Domnul Samfir Sorin Cristian, procuror la Parchetul de pe lângă Judecătoria Sebeș, se eliberează din funcție ca urmare a pensionării.

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI
KLAUS-WERNER IOHANNIS

București, 18 ianuarie 2024.
Nr. 81.

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI

D E C R E T

privind eliberarea din funcție a unui procuror

În temeiul prevederilor art. 94 lit. c), art. 100 alin. (1) și ale art. 134 alin. (1) din Constituția României, republicată, ale art. 201 alin. (1) lit. b) și alin. (2) din Legea nr. 303/2022 privind statutul judecătorilor și procurorilor, cu modificările și completările ulterioare, precum și ale art. 40 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 305/2022 privind Consiliul Superior al Magistraturii,

având în vedere Hotărârea Secției pentru procurori a Consiliului Superior al Magistraturii nr. 39/2024,

Președintele României d e c r e t e a z ă:

Articol unic. — Doamna Dobrea Laura, procuror în cadrul Direcției de Investigare a Infrațiunilor de Criminalitate Organizată și Terorism — Biroul Teritorial Brăila, se eliberează din funcție ca urmare a pensionării.

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI
KLAUS-WERNER IOHANNIS

București, 18 ianuarie 2024.
Nr. 82.

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI

D E C R E T

privind numirea unui procuror în funcția de judecător

În temeiul prevederilor art. 94 lit. c), art. 100 alin. (1), art. 125 alin. (2) și ale art. 134 alin. (1) din Constituția României, republicată, ale art. 194 alin. (1) și ale art. 196 alin. (4) din Legea nr. 303/2022 privind statutul judecătorilor și procurorilor, cu modificările și completările ulterioare, precum și ale art. 40 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 305/2022 privind Consiliul Superior al Magistraturii,

având în vedere Hotărârea Secției pentru judecători a Consiliului Superior al Magistraturii nr. 1.814/2023,

Președintele României d e c r e t e a z ă:

Articol unic. — Domnul Stoian Marian-Victor se eliberează din funcția de procuror la Parchetul de pe lângă Judecătoria Strehăia și se numește în funcția de judecător la Judecătoria Buftea.

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI
KLAUS-WERNER IOHANNIS

București, 18 ianuarie 2024.
Nr. 83.

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI

D E C R E T

privind numirea unui procuror în funcția de judecător

În temeiul prevederilor art. 94 lit. c), art. 100 alin. (1), art. 125 alin. (2) și ale art. 134 alin. (1) din Constituția României, republicată, ale art. 194 alin. (1) și ale art. 196 alin. (4) din Legea nr. 303/2022 privind statutul judecătorilor și procurorilor, cu modificările și completările ulterioare, precum și ale art. 40 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 305/2022 privind Consiliul Superior al Magistraturii,

având în vedere Hotărârea Secției pentru judecători a Consiliului Superior al Magistraturii nr. 1.805/2023,

Președintele României d e c r e t e a z ă:

Articol unic. — Doamna Gaița Elena-Smaranda se eliberează din funcția de procuror la Parchetul de pe lângă Judecătoria Sinaia și se numește în funcția de judecător la Judecătoria Zărnești.

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI
KLAUS-WERNER IOHANNIS

București, 18 ianuarie 2024.
Nr. 84.

HOTĂRÂRI ALE GUVERNULUI ROMÂNIEI

GUVERNUL ROMÂNIEI

HOTĂRÂRE

privind numirea doamnei Manea Tonița în funcția de subprefect al județului Ialomița

Având în vedere prevederile art. 250 alin. (1) și ale art. 251 alin. (2), (2¹) și (2²) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2019 privind Codul administrativ, cu modificările și completările ulterioare,
în temeiul art. 108 din Constituția României, republicată,

Guvernul României adoptă prezenta hotărâre.

Articol unic. — Doamna Manea Tonița se numește în funcția de subprefect al județului Ialomița.

PRIM-MINISTRU
ION-MARCEL CIOLACU

Contrasemnează:
Viceprim-ministru,
ministrul afacerilor interne,
Marian-Cătălin Predoiu

București, 18 ianuarie 2024.
Nr. 28.

DECIZII ALE PRIM-MINISTRULUI

GUVERNUL ROMÂNIEI

PRIM-MINISTRUL

DECIZIE

privind numirea doamnei Larisa Mezinu-Bălan în funcția de membru în Consiliul de administrație al Casei Naționale de Asigurări de Sănătate

Având în vedere propunerea formulată de Ministerul Sănătății nr. 23.934 din 29 decembrie 2023, înregistrată la Cabinetul prim-ministrului cu nr. 5/10.748 din 29 decembrie 2023, înregistrată la Secretariatul General al Guvernului cu nr. 20/1.523/M.A. din 16 ianuarie 2024,

în temeiul art. 29 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2019 privind Codul administrativ, cu modificările și completările ulterioare, și al art. 286 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 95/2006 privind reforma în domeniul sănătății, republicată, cu modificările și completările ulterioare,

prim-ministrul emite prezenta decizie.

Articol unic. — Începând cu data intrării în vigoare a prezentei decizii, doamna Larisa Mezinu-Bălan se numește în funcția de membru în Consiliul de administrație al Casei Naționale de Asigurări de Sănătate, pentru un mandat de 4 ani.

PRIM-MINISTRU
ION-MARCEL CIOLACU

Contrasemnează:
p. Secretarul general al Guvernului,
Mihnea-Claudiu Drumea

București, 18 ianuarie 2024.
Nr. 21.

GUVERNUL ROMÂNIEI

PRIM-MINISTRUL

DECIZIE

**privind încetarea de drept a raportului de serviciu
al domnului Cătălin Popescu, consilier de soluționare
a contestațiilor în domeniul achizițiilor publice
în cadrul Consiliului Național de Soluționare a Contestațiilor**

Având în vedere faptul că ulterior datei de 27 februarie 2021, data îndeplinirii cumulative a condițiilor de vârstă standard și a stagiului minim de cotizare pentru pensionare, domnul Cătălin Popescu a fost menținut în funcția publică de consilier de soluționare a contestațiilor în domeniul achizițiilor publice în cadrul Consiliului Național de Soluționare a Contestațiilor, pentru trei perioade succesive de câte un an, potrivit Deciziei prim-ministrului nr. 147/2021, Deciziei prim-ministrului nr. 87/2022, respectiv Deciziei prim-ministrului nr. 4/2023, ținând cont de Adresa Consiliului Național de Soluționare a Contestațiilor nr. 489 din 4 ianuarie 2024, înregistrată la Cabinetul prim-ministrului cu nr. 5/59 din 4 ianuarie 2024,

în temeiul art. 29, art. 516 lit. a), art. 517 alin. (1) lit. d), art. 524 alin. (1) și al art. 533 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2019 privind Codul administrativ, cu modificările și completările ulterioare, precum și al art. 46 alin. (1) și (2¹) din Legea nr. 101/2016 privind remediile și căile de atac în materie de atribuire a contractelor de achiziție publică, a contractelor sectoriale și a contractelor de concesiune de lucrări și concesiune de servicii, precum și pentru organizarea și funcționarea Consiliului Național de Soluționare a Contestațiilor, cu modificările și completările ulterioare,

prim-ministrul emite prezenta decizie.

Articol unic. — (1) La data de 27 februarie 2024, raportul de serviciu al domnului Cătălin Popescu, consilier de soluționare a contestațiilor în domeniul achizițiilor publice în cadrul Consiliului Național de Soluționare a Contestațiilor, încetează de drept.

(2) Domnul Cătălin Popescu predă lucrările și bunurile care i-au fost încredințate în vederea exercitării atribuțiilor de serviciu în termen de 3 zile de la data prevăzută la alin. (1).

(3) Prezenta decizie poate fi contestată la instanța competentă în conformitate cu prevederile Legii contenciosului administrativ nr. 554/2004, cu modificările și completările ulterioare.

PRIM-MINISTRU

ION-MARCEL CIOLACU

Contrasemnează:

Secretarul general al Guvernului,

Mircea Abrudean

București, 18 ianuarie 2024.

Nr. 22.

ACTE ALE ORGANELOR DE SPECIALITATE ALE ADMINISTRAȚIEI PUBLICE CENTRALE

MINISTERUL MUNCII ȘI SOLIDARITĂȚII SOCIALE
Nr. 2.117 din 17 octombrie 2023

INSTITUTUL NAȚIONAL DE STATISTICĂ
Nr. 1.504 din 23 octombrie 2023

ORDIN

privind completarea Clasificării ocupațiilor din România — nivel de ocupație (șase caractere), aprobată prin Ordinul ministrului muncii, familiei și protecției sociale și al președintelui Institutului Național de Statistică nr. 1.832/856/2011

Având în vedere dispozițiile:

- art. 14 alin. (2) din Legea nr. 76/2002 privind sistemul asigurărilor pentru șomaj și stimularea ocupării forței de muncă, cu modificările și completările ulterioare;
- Hotărârii Guvernului nr. 575 bis/1992 cu privire la realizarea unor nomenclatoare unitare de interes general prevăzute în concepția generală a informatizării în România;
- art. 9 și 10 din Hotărârea Guvernului nr. 1.352/2010 privind aprobarea structurii Clasificării ocupațiilor din România — nivel grupă de bază, conform Clasificării internaționale standard a ocupațiilor — ISCO 08, republicată, cu modificările ulterioare;
- Ordinului ministrului muncii și solidarității sociale și al președintelui Institutului Național de Statistică nr. 37/83/2022 pentru aprobarea Procedurii de actualizare a Clasificării ocupațiilor din România;
- Referatului privind actualizarea Clasificării ocupațiilor din România (COR) nr. 2.005/DPOCMP din 4.10.2023, în temeiul art. 18 alin. (3) din Hotărârea Guvernului nr. 23/2022 privind organizarea și funcționarea Ministerului Muncii și Solidarității Sociale, cu modificările ulterioare, și al art. 7 alin. (1) din Hotărârea Guvernului nr. 957/2005 privind organizarea și funcționarea Institutului Național de Statistică, republicată, cu modificările și completările ulterioare,

ministrul muncii și solidarității sociale și președintele Institutului Național de Statistică emit următorul ordin:

Art. I. — Clasificarea ocupațiilor din România — nivel de ocupație (șase caractere), aprobată prin Ordinul ministrului muncii, familiei și protecției sociale și al președintelui Institutului Național de Statistică nr. 1.832/856/2011, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 561 din 8 august 2011, cu

modificările și completările ulterioare, se completează cu noua ocupație practică în cadrul economiei naționale, prevăzută în anexa care face parte integrantă din prezentul ordin.

Art. II. — Prezentul ordin se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Ministrul Muncii și Solidarității Sociale,
Simona Bucura-Opreșcu

Președintele Institutului Național de Statistică,
Tudorel Andrei

ANEXĂ

**Ocupația practică în cadrul economiei naționale
care completează Clasificarea ocupațiilor din România — nivel de ocupație (șase caractere)**

Nr. crt.	Denumirea ocupației	Codul COR
1.	Investigator pentru siguranța aviației civile	242238

ACTE ALE ÎNALTEI CURȚI DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

COMPLETUL PENTRU DEZLEGAREA UNOR CHESTIUNI DE DREPT

DECIZIA Nr. 79**din 11 decembrie 2023**

Dosar nr. 1.780/1/2023

Mariana Constantinescu	— vicepreședintele Înaltei Curți de Casație și Justiție — președintele completului
Carmen Elena Popoiag Marian Budă	— președintele Secției I civile — președintele Secției a II-a civile
Ionel Barbă	— președintele delegat al Secției de contencios administrativ și fiscal
Irina Alexandra Boldea Ileana Ruxandra Tirică Cristina Truțescu Beatrice Ioana Nestor Dorina Zeca Ștefan Ioan Lucaciuc	— judecător la Secția I civilă — judecător la Secția I civilă — judecător la Secția I civilă — judecător la Secția I civilă — judecător la Secția I civilă — judecător la Secția a II-a civilă
Iulia Manuela Cîrnu	— judecător la Secția a II-a civilă
Mărioara Isailă	— judecător la Secția a II-a civilă
Adina Oana Surdu	— judecător la Secția a II-a civilă
Valentina Vrabie	— judecător la Secția a II-a civilă
Lucian Cătălin Mihai Zamfir	— judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal
Adrian Remus Ghiculescu	— judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal
Vasile Bîcu	— judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal
Veronica Dumitrache	— judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal
Doina Vișan	— judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal

1. Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept, investit cu soluționarea Dosarului nr. 1.780/1/2023, a fost constituit conform dispozițiilor art. 520 alin. (8) din Codul de procedură civilă și ale art. 35 alin. (1) din Regulamentul privind organizarea și funcționarea administrativă a Înaltei Curți de Casație și Justiție, aprobat prin Hotărârea Colegiului de conducere al Înaltei Curți de Casație și Justiție nr. 20/2023, cu modificările ulterioare (*Regulamentul*).

2. Ședința este prezidată de doamna judecător Mariana Constantinescu, vicepreședintele Înaltei Curți de Casație și Justiție.

3. La ședința de judecată participă doamna Elena Adriana Stamatescu, magistrat-asistent, desemnată în conformitate cu dispozițiile art. 36 din Regulament.

4. Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept a luat în examinare sesizările

conexate formulate de Curtea de Apel Iași — Secția litigii de muncă și asigurări sociale în dosarele nr. 1.280/89/2022 și nr. 3.824/99/2022.

5. Magistratul-asistent prezintă referatul cauzei, arătând că la dosar a fost depus raportul întocmit de judecătorii-raportori, ce a fost comunicat părților, conform dispozițiilor art. 520 alin. (10) din Codul de procedură civilă; părțile nu au depus puncte de vedere asupra chestiunii de drept.

6. De asemenea, referă asupra faptului că au fost transmise de către instanțele naționale hotărâri judecătorești pronunțate în materia ce face obiectul sesizărilor și opinii teoretice exprimate de judecători, iar Ministerul Public — Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție a comunicat că nu se verifică, în prezent, practică judiciară în vederea promovării unui recurs în interesul legii în problema de drept pendinte.

7. În urma deliberărilor, Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept rămâne în pronunțare asupra sesizărilor privind pronunțarea unei hotărâri prealabile.

ÎNALTA CURTE,

deliberând asupra chestiunii de drept cu care a fost sesizată, constată următoarele:

I. Titularul și obiectul sesizării

8. Curtea de Apel Iași — Secția litigii de muncă și asigurări sociale a dispus, prin Încheierea din 15 iunie 2023, în Dosarul nr. 1.280/89/2022, sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție, în temeiul dispozițiilor art. 519 din Codul de procedură civilă, în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile cu privire la următoarele chestiuni de drept:

Dacă, în interpretarea și aplicarea dispozițiilor art. 79 alin. (1) din Legea nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor, republicată, cu modificările și completările ulterioare (Legea nr. 303/2004), dispoziția referitoare la dreptul de a beneficia de concediu de odihnă de 35 de zile, precum și de alte concedii se interpretează în sensul că permite cumulul acestui concediu de odihnă cu concediul suplimentar reglementat prin art. 147 din Legea nr. 53/2003 — Codul muncii, republicată, cu modificările și completările ulterioare (Codul muncii)?

Dacă, în interpretarea art. 147 din Codul muncii și, respectiv, art. 3 din Legea nr. 31/1991 privind stabilirea duratei timpului de muncă sub 8 ore pe zi pentru salariații care lucrează în condiții deosebite — vătămătoare, grele sau periculoase (Legea nr. 31/1991), sintagma „condiții vătămătoare”, care deschide dreptul la concediu suplimentar, are un conținut juridic identic cu sintagma „condiții vătămătoare” din art. 7 alin. (1) din anexa nr. VI la Legea-cadru nr. 330/2009 privind salarizarea unitară a personalului plătit din fonduri publice, cu modificările ulterioare (Legea-cadru nr. 330/2009), respectiv art. 4 alin. (1) capitolul VIII din anexa nr. VI la Legea-cadru nr. 284/2010 privind salarizarea unitară a personalului plătit din fonduri publice, cu modificările și completările ulterioare (Legea-cadru nr. 284/2010), și, ulterior, art. 4 alin. (1) capitolul VIII din anexa nr. V la Legea-cadru nr. 153/2017 privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice, cu modificările și completările ulterioare (Legea-cadru

nr. 153/2017), *identitate de conținut juridic care să justifice concluzia că emiterea buletinului de expertizare de către organul abilitat pentru evaluarea riscurilor profesionale la locul de muncă, efectuată în aplicarea Ordinului procurorului general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție nr. 24/2010 pentru aprobarea condițiilor de acordare a sporului pentru condiții de muncă grele, vătămătoare sau periculoase în cadrul Ministerului Public (Ordinul nr. 24/2010), respectiv în aplicarea Hotărârii Guvernului nr. 118/2018 pentru aprobarea Regulamentului-cadru privind stabilirea locurilor de muncă, a categoriilor de personal, a mărimii concrete a sporului pentru condiții de muncă, precum și a condițiilor de acordare a acestuia pentru familia ocupațională de funcții bugetare „Justiție” și Curtea Constituțională (Hotărârea Guvernului nr. 118/2018), este suficientă pentru stabilirea existenței condițiilor vătămătoare în sensul art. 147 din Codul muncii și art. 3 din Legea nr. 31/1991.*

9. Sesizarea a fost înregistrată pe rolul Înaltei Curți de Casație și Justiție la data de 26 iunie 2023 cu nr. 1.780/1/2023.

10. La data de 30 iunie 2023 a fost înregistrat Dosarul cu nr. 1.824/1/2023, privind sesizarea formulată de Curtea de Apel Iași — Secția litigiilor de muncă și asigurări sociale, prin Încheierea din 9 mai 2023, pronunțată în Dosarul nr. 3.824/99/2022, referitoare la următoarea problemă de drept:

În interpretarea și aplicarea dispozițiilor art. 1 alin. (2), art. 147 alin. (1) și (2) și art. 278 alin. (2) din Codul muncii, raportat la dispozițiile art. 79 alin. (1) și (3) din Legea nr. 303/2004, judecătorii care beneficiază de sporul pentru condiții de muncă grele, vătămătoare sau periculoase prevăzute de Regulamentul-cadru privind stabilirea locurilor de muncă, a categoriilor de personal, a mărimii concrete a sporului pentru condiții de muncă, precum și a condițiilor de acordare a acestuia pentru familia ocupațională de funcții bugetare „Justiție” și Curtea Constituțională, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 118/2018 (Regulamentul-cadru aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 118/2018), beneficiază de un concediu de odihnă suplimentar și care este durată acestuia?

11. Având în vedere identitatea de obiect între cele două sesizări, s-a dispus conexarea Dosarului nr. 1.824/1/2023 la Dosarul nr. 1.780/1/2023, urmând a fi soluționate de același judecător complet.

II. Norma de drept intern ce formează obiectul sesizării Înaltei Curți de Casație și Justiție cu privire la pronunțarea unei hotărâri prealabile

12. *Legea nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor, republicată, cu modificările și completările ulterioare*

Art. 79. — „(1) Judecătorii și procurorii beneficiază anual de un concediu de odihnă plătit de 35 de zile lucrătoare. (...)”

(3) Judecătorii și procurorii au dreptul la concedii medicale și la alte concedii, în conformitate cu legislația în vigoare. (...)”

13. *Legea nr. 53/2003 — Codul muncii, republicată, cu modificările și completările ulterioare*

Art. 147. — „(1) Salariații care lucrează în condiții grele, periculoase sau vătămătoare, nevătătorii, alte persoane cu handicap și tinerii în vârstă de până la 18 ani beneficiază de un concediu de odihnă suplimentar de cel puțin 3 zile lucrătoare.

(2) Numărul de zile lucrătoare aferent concediului de odihnă suplimentar pentru categoriile de salariați prevăzute la alin. (1) se stabilește prin contractul colectiv de muncă aplicabil și va fi de cel puțin 3 zile lucrătoare.”

14. *Legea nr. 31/1991 privind stabilirea duratei timpului de muncă sub 8 ore pe zi pentru salariații care lucrează în condiții deosebite — vătămătoare, grele sau periculoase*

Art. 3. — „(1) Existența condițiilor deosebite — vătămătoare, grele sau periculoase — la locurile de muncă se stabilește, pentru fiecare unitate, de inspectoratele de stat teritoriale pentru

protecția muncii, pe baza determinărilor efectuate de către personalul încadrat în unitățile specializate ale Ministerului Sănătății din care rezultă depășirea limitelor prevăzute de normele naționale de protecție a muncii. Inspectoratele de stat teritoriale pentru protecția muncii au obligația de a verifica dacă la data efectuării determinărilor s-au aplicat toate măsurile pentru normalizarea condițiilor de muncă și dacă instalațiile de protecție a muncii funcționează normal. (...)”

III. Expunerea succintă a procesului

A. *Dosarul nr. 1.280/89/2022*

15. Prin *cererea de chemare în judecată*, înregistrată pe rolul Tribunalului Vaslui — Secția civilă, la data de 1 iulie 2022, cu nr. 1.280/89/2022, reclamanta X a solicitat obligarea părții DIICOT la acordarea unui număr de 55 de zile de concediu de odihnă suplimentar, aferent perioadei ianuarie 2017—iunie 2022, precum și la plata indemnizației de concediu aferente acestor zile, cu aplicarea actualizării cu indicele de inflație și a dobânzii legale penalizatoare începând cu data nașterii dreptului și până la data plății.

16. În motivare, reclamanta a arătat că în perioada de referință a ocupat funcția de procuror în cadrul DIICOT, beneficiind de concediu de odihnă de 35 de zile anual, prevăzut de art. 79 alin. (1) din Legea nr. 303/2004, dar a susținut că, pe lângă aceste zile de concediu, este îndreptățită și la concediu anual suplimentar, pentru faptul că activitatea prestată a fost încadrată ca fiind desfășurată într-un loc de muncă cu condiții periculoase și vătămătoare.

17. Prin *întâmpinare*, părțile DIICOT a invocat excepția prescripției dreptului material la acțiune, arătând că, raportat la perioada supusă analizei judiciare (ianuarie 2017—iunie 2022) și data înregistrării acțiunii pe rolul instanței (1 iulie 2022), dreptul la acțiune al reclamantei este prescris. Pe fondul cauzei, părțile a solicitat respingerea cererii, ca neîntemeiată.

18. Prin *Sentiința civilă nr. 1.359 din 8 decembrie 2022*, Tribunalul Vaslui — Secția civilă a respins excepția prescripției dreptului material la acțiune, invocată prin *întâmpinare*, ca neîntemeiată, a admis cererea și a obligat părțile la plata către reclamantă a sumei de bani reprezentând compensarea a 55 de zile de concediu de odihnă suplimentar aferent perioadei ianuarie 2017—iunie 2022, sumă actualizată cu indicele de inflație, precum și acordarea dobânzii legale penalizatoare.

19. Pentru a hotărî astfel, instanța de fond a reținut că, în condițiile în care angajatul își desfășoară activitatea în condiții de muncă grele, vătămătoare sau periculoase și a primit spor de 15% pentru condițiile concrete de muncă, acesta este îndreptățit la acordarea/recunoașterea unui concediu de odihnă suplimentar, conform art. 147 din Codul muncii. Acordarea sporului pentru munca desfășurată în condiții de muncă vătămătoare impune și recunoașterea dreptului la un concediu de odihnă suplimentar.

20. *Împotriva acestei sentințe a declarat apel părțile DIICOT*, criticând-o pentru netemeinicie și nelegalitate. A solicitat admiterea cererii de apel, schimbarea sentinței, admiterea excepției prescripției dreptului material la acțiune pentru pretențiile anterioare datei de 1 iulie 2019 și, pe fond, respingerea acțiunii, ca neîntemeiată.

21. La termenul de judecată din data de 15 iunie 2023, Curtea a pus în discuție oportunitatea sesizării Înaltei Curți de Casație și Justiție în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea unor chestiuni de drept, astfel cum au fost redat la paragraful 8 din prezenta decizie, iar prin încheierea de ședință pronunțată la aceeași dată sesizarea a fost considerată admisibilă și, în temeiul dispozițiilor art. 520 alin. (2) din Codul de procedură civilă, s-a dispus suspendarea judecării.

B. Dosarul nr. 3.824/99/2022

22. Prin cererea de chemare în judecată, reclamanta — judecător pensionat — a solicitat obligarea pârâtului Tribunalul Iași la compensarea în bani a 51 de zile de concediu de odihnă suplimentar, aferent perioadei 2017—14 februarie 2022, cu aplicarea actualizării și a dobânzii legale penalizatorii începând cu data de la care dreptul era datorat și până la plata efectivă.

23. În cererea de chemare în judecată, reclamanta a arătat că la eliberarea din funcția de judecător, prin pensionare, a primit de la pârâtul Tribunalul Iași compensarea în bani pentru zilele de concediu neefectuat din cele 35 de zile anuale prevăzute de art. 79 alin. (1) din Legea nr. 303/2004 și că, pe lângă cele 35 de zile de concediu, era îndreptățită și la concediu anual suplimentar pentru faptul că activitatea prestată a fost încadrată ca fiind desfășurată într-un loc de muncă cu condiții periculoase și vătămătoare.

24. Pârâtul a formulat întâmpinare, prin care a susținut că din actele normative indicate de reclamantă nu reiese îndreptățirea judecătorilor la zile de concediu de odihnă suplimentar și că nu există nicio legătură între îndreptățirea de a beneficia de sporul pentru condiții de muncă grele, vătămătoare sau periculoase și îndreptățirea de a beneficia de un concediu de odihnă suplimentar.

25. Prin Sentința civilă nr. 2.303 din 29 septembrie 2022, Tribunalul Iași — Secția civilă a admis acțiunea și l-a obligat pe pârât să îi plătească reclamantei în bani suma reprezentând compensarea a 51 de zile de concediu de odihnă suplimentar aferent perioadei 1 ianuarie 2017—14 februarie 2022, actualizată cu indicele de inflație, cu dobânda legală penalizatoare, începând cu data de la care dreptul era datorat și până la data plății efective.

26. Împotriva acestei sentințe a declarat apel pârâtul Tribunalul Iași, invocând faptul că prima instanță în mod eronat a considerat că dispozițiile Hotărârii Guvernului nr. 250/1992 privind concediul de odihnă și alte concedii ale salariaților din administrația publică, din regiile autonome cu specific deosebit și din unitățile bugetare, republicată, cu modificările ulterioare (Hotărârea Guvernului nr. 250/1992), și cele din Codul muncii le sunt aplicabile judecătorilor.

27. La termenul de judecată din data de 15 iunie 2023, Curtea a repus cauza pe rol, pentru a pune în discuția părților oportunitatea sesizării Înaltei Curți de Casație și Justiție în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea unei chestiuni de drept, astfel cum a fost redată la paragraful 10 din prezenta decizie.

28. Prin încheierea de ședință pronunțată la 9 mai 2023, sesizarea a fost considerată admisibilă și, în temeiul dispozițiilor art. 520 alin. (2) din Codul de procedură civilă, s-a dispus suspendarea judecării.

IV. Motivele de admisibilitate reținute de titularul sesizării
A. Dosarul nr. 1.280/89/2022

29. Instanța de trimitere a constatat că sunt îndeplinite condițiile de admisibilitate a sesizării Înaltei Curți de Casație și Justiție prevăzute de art. 519 din Codul de procedură civilă.

30. Astfel, cauza este în curs de judecată în calea de atac a apelului, în conformitate cu prevederile art. 96 pct. 2 din Codul de procedură civilă, la Curtea de Apel Iași — Secția litigiilor de muncă și asigurări sociale, ce judecă în ultimă instanță, potrivit dispozițiilor art. 483 alin. (2) din Codul de procedură civilă.

31. Soluționarea apelului, având în vedere considerentele hotărârii fondului și motivele căii de atac exercitate în cauză, depinde de modalitatea de interpretare și aplicare a prevederilor art. 79 alin. (1) din Legea nr. 303/2004, a art. 147 din Codul muncii și a art. 3 din Legea nr. 31/1991, în sensul de a se stabili dacă, în interpretarea și aplicarea art. 79 alin. (1) din Legea nr. 303/2004, dispoziția referitoare la dreptul de a beneficia de

concediu de odihnă de 35 de zile, precum și de alte concedii se interpretează în sensul că permite cumulul acestui concediu de odihnă cu concediul suplimentar reglementat prin art. 147 din Codul muncii și dacă, în interpretarea art. 147 din Codul muncii și a art. 3 din Legea nr. 31/1991, sintagma „condiții vătămătoare”, care deschide dreptul la concediu suplimentar, are un conținut juridic identic cu sintagma „condiții vătămătoare” din art. 7 alin. (1) din anexa nr. VI la Legea-cadru nr. 330/2009, respectiv art. 4 alin. (1) capitolul VIII din anexa nr. VI la Legea-cadru nr. 284/2010 și, ulterior, art. 4 alin. (1) capitolul VIII din anexa nr. V la Legea-cadru nr. 153/2017, identitate de conținut juridic care să justifice concluzia că emiterea buletinului de expertizare de către organul abilitat pentru evaluarea riscurilor profesionale la locul de muncă, efectuată în aplicarea Ordinului nr. 24/2010, respectiv în aplicarea Hotărârii Guvernului nr. 118/2018, este suficientă pentru stabilirea existenței condițiilor vătămătoare în sensul art. 147 din Codul muncii și al art. 3 din Legea nr. 31/1991.

32. Cât privește condiția noutății, instanța de trimitere a apreciat că problema de drept a cărei dezlegare se impune în speță își păstrează caracterul de noutate, aspectele ce fac obiectul sesizării fiind, în sensul art. 519 alin. (1) din Codul de procedură civilă, chestiuni de drept asupra cărora instanța supremă nu a statuat. În prezent, pe rolul instanțelor există un număr important de cauze cu același obiect. Practica judiciară este în formare, existând numeroase hotărâri pronunțate în primul grad de jurisdicție, în general fără unanimitate, opiniile exprimate fiind în raport de dependență directă față de răspunsul propriu la cele două chestiuni ce fac obiectul prezentei sesizări.

33. Problema de drept nu face obiectul unui recurs în interesul legii în curs de soluționare, conform evidențelor Înaltei Curți de Casație și Justiție, consultate la data pronunțării încheierii de sesizare.

B. Dosarul nr. 3.824/99/2022

34. Instanța de trimitere a constatat că sunt îndeplinite condițiile de admisibilitate a sesizării Înaltei Curți de Casație și Justiție prevăzute de art. 519 din Codul de procedură civilă.

35. Astfel, de lămurirea modului de interpretare și aplicare a dispozițiilor art. 1 alin. (2), art. 147 alin. (1) și (2) și art. 278 alin. (2) din Codul muncii, raportat la dispozițiile art. 79 alin. (1) și (3) din Legea nr. 303/2004, depinde soluționarea pe fond a cauzei, întrucât dezlegarea aspectelor litigioase din prezenta cauză ține exclusiv de modalitatea de interpretare și aplicare a acestor dispoziții legale.

36. Problema de drept enunțată este nouă deoarece Înalta Curte de Casație și Justiție nu a statuat asupra acestei probleme, astfel cum rezultă din consultarea evidențelor instanței supreme.

37. Aspectele ce fac obiectul sesizării sunt noi, în sensul dispozițiilor art. 519 alin. (1) din Codul de procedură civilă, fiind susceptibile să genereze practică neunitară în aplicarea prevederilor legale indicate.

38. Instanța de apel remarcă faptul că sunt puține hotărâri judecătorești pronunțate în această materie și că problema de drept ce face obiectul sesizării prezintă o dificultate suficient de mare, în măsură să reclame intervenția Înaltei Curți de Casație și Justiție pentru a preîntâmpina apariția practicii judiciare neunitare cauzate de neclaritatea normelor legale vizate, susceptibile de mai multe interpretări judiciare, astfel că, în speță, condiția noutății este suficient de bine caracterizată și permite declararea ca admisibilă a sesizării.

V. Punctele de vedere ale părților cu privire la dezlegarea chestiunii de drept

A. Dosarul nr. 1.280/89/2022

39. Părțile nu și-au exprimat punctul de vedere, deși au fost citate cu mențiunea de a-și expune opinia asupra oportunității sesizării Înaltei Curți de Casație și Justiție cu dezlegarea problemei de drept.

B. Dosarul nr. 3.824/99/2022

40. Apelantul-pârât a susținut că art. 147 din Codul muncii nu face referire la sporul pentru condiții de muncă grele, periculoase sau vătămătoare, ci la desfășurarea activității în condiții grele, periculoase sau vătămătoare, astfel că nu există nicio legătură între îndreptățirea de a beneficia de sporul pentru condiții de muncă grele, periculoase sau vătămătoare și îndreptățirea de a beneficia de un concediu de odihnă suplimentar.

41. Pentru categoriile profesionale care desfășoară efectiv și permanent activitatea în locuri de muncă cu condiții grele, periculoase sau vătămătoare stabilite conform art. 18 și 19 din Hotărârea Guvernului nr. 250/1992 și Legii nr. 31/1991, legiuitorul a reglementat măsuri specifice de protecție, cum sunt reducerea programului de lucru sub 8 ore zilnic și acordarea unui concediu de odihnă suplimentar.

42. Faptul că personalul din instanțe beneficiază de spor pentru condiții de muncă grele, periculoase sau vătămătoare, acordat pe baza unor determinări efectuate în temeiul altui act normativ, nu conduce prin el însuși la concluzia acordării concediului de odihnă suplimentar și nici la aceea că instanțele s-ar încadra în categoria locurilor de muncă aflate sub incidența Legii nr. 31/1991.

43. De asemenea, față de prevederile art. 147 alin. (2) și ale art. 278 alin. (2) din Codul muncii și față de faptul că judecătorii își desfășoară activitatea în temeiul unui raport de muncă particular, care are la bază un acord de voință, neexistând un contract colectiv de muncă, sesizarea adresată Înaltei Curți de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept ar trebui să privească, pe lângă durata concediului de odihnă suplimentar, și modalitatea de stabilire în concret a acestuia.

44. După comunicarea raportului întocmit de judecătorii-raportori, în condițiile art. 520 alin. (10) din Codul de procedură civilă, părțile nu au depus puncte de vedere asupra chestiunii de drept.

VI. Punctul de vedere al completelor de judecată care au formulat sesizările cu privire la dezlegarea chestiunii de drept**A. Dosarul nr. 1.280/89/2022**

45. Completul de judecată investit cu soluționarea apelului în Dosarul nr. 1.280/89/2022 a reținut că, în interpretarea și aplicarea art. 79 alin. (1) și (3) din Legea nr. 303/2004, dispoziția referitoare la dreptul de a beneficia de concediu de odihnă de 35 de zile, precum și de alte concedii se interpretează în sensul că permite cumulul acestui concediu de odihnă cu concediul suplimentar reglementat prin art. 147 din Codul muncii, iar, în interpretarea acestui text și a art. 3 din Legea nr. 31/1991, sintagma „condiții vătămătoare”, care deschide dreptul la concediu suplimentar, are un conținut juridic identic cu sintagma „condiții vătămătoare” din legile-cadru privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice, identitate de conținut juridic care justifică și concluzia că emiterea buletinului de expertizare de către organul abilitat pentru evaluarea riscurilor profesionale la locul de muncă, efectuată în aplicarea Ordinului nr. 24/2010 și a Hotărârii Guvernului nr. 118/2018, este suficientă pentru stabilirea existenței condițiilor vătămătoare în sensul art. 147 din Codul muncii și al art. 3 din Legea nr. 31/1991.

46. Potrivit dispozițiilor art. 79 alin. (1) și (3) din Legea nr. 303/2004, judecătorii și procurorii beneficiază anual, pe lângă concediu de odihnă plătit de 35 de zile lucrătoare, și de „alte concedii, în conformitate cu legislația în vigoare”.

47. Or, dispozițiile art. 147 alin. (1) din Codul muncii stabilesc imperativ că salariații care lucrează în condiții grele, periculoase

sau vătămătoare beneficiază de un concediu de odihnă suplimentar de cel puțin 3 zile lucrătoare.

48. Potrivit art. 278 alin. (2) din Codul muncii, prevederile acestui act normativ se aplică cu titlu de drept comun și acelor raporturi juridice de muncă neîntemeiate pe un contract individual de muncă, în măsura în care reglementările speciale nu sunt complete și aplicarea lor nu este incompatibilă cu specificul raporturilor de muncă respective.

49. În consecință, în raporturile dintre magistrați, pe de o parte, și instanțele și parchetele în cadrul cărora funcționează, pe de altă parte, se aplică prevederile Codului muncii, ca drept comun, precum și legislația specială ce guvernează raporturile juridice în instituțiile bugetare.

50. În acest sens, dispozițiile art. 18 din Hotărârea Guvernului nr. 250/1992 stabilesc că salariații „care prestează munci grele, periculoase sau vătămătoare, ori lucrează în locuri de muncă în care există astfel de condiții, stabilite potrivit Legii nr. 31/1991, au dreptul în fiecare an calendaristic la un concediu de odihnă suplimentar, cu o durată cuprinsă între 3—10 zile lucrătoare”.

51. În condițiile în care reglementările specifice magistraților nu conțin norme derogatorii de la prevederile art. 147 din Codul muncii, ci fac trimitere la dreptul comun, norma generală se aplică în completare, dispozițiile art. 79 alin. (1) și (3) din Legea nr. 303/2004 stipulând expres că judecătorii și procurorii beneficiază anual, pe lângă concediu de odihnă plătit de 35 de zile lucrătoare, și de „alte concedii, în conformitate cu legislația în vigoare”.

52. Mai mult decât atât, astfel cum a reținut și Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru soluționarea recursului în interesul legii, prin Decizia nr. 3 din 7 februarie 2022, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 347 din 8 aprilie 2022: „77. Este deja statuat în deciziile de unificare ale instanței supreme că magistrații își desfășoară activitatea în temeiul unui raport de muncă sui generis, care are la bază un acord de voință (un contract nenumit, de drept public), prestarea muncii realizându-se în cadrul unor raporturi sociale care, odată reglementate prin norme de drept, devin, de regulă, raporturi juridice de muncă (a se vedea, în acest sens, Decizia nr. 14 din 18 februarie 2008, pronunțată în recurs în interesul legii de Secțiunile Unite ale Înaltei Curți de Casație și Justiție, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 853 din 18 decembrie 2008, și Decizia nr. 46 din 15 decembrie 2008, pronunțată în recurs în interesul legii de Secțiunile Unite ale Înaltei Curți de Casație și Justiție, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 495 din 16 iulie 2009).

78. Pornind de la această dezlegare, reiese că și în privința magistraților, a personalului asimilat acestora și a magistraților-asistenți sunt aplicabile dispozițiile Codului muncii, în măsura în care actul normativ care reglementează statutul judecătorilor și procurorilor (Legea nr. 303/2004) ori alte acte normative cu caracter special (precum Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 27/2006) nu prevede soluții legislative proprii, derogatorii în ceea ce privește raporturile juridice de serviciu ale acestora.”

53. Instanța de trimitere a apreciat că sintagma „condiții vătămătoare, grele sau periculoase” nu poate primi sensuri diferite în raport cu fiecare act normativ în care se regăsește, întrucât potrivit art. 37 din Legea nr. 24/2000 privind normele de tehnică legislativă pentru elaborarea actelor normative, republicată, cu modificările și completările ulterioare (Legea nr. 24/2000), relativ la unitatea terminologică, în limbajul normativ aceleași noțiuni se exprimă numai prin aceiași termeni, iar dacă o noțiune sau un termen nu este consacrat sau poate avea înțelesuri diferite, semnificația acestuia în context se stabilește prin actul normativ ce le instituie, în cadrul dispozițiilor

generale sau într-o anexă destinată lexicului respectiv, și devine obligatoriu pentru actele normative din aceeași materie.

B. Dosarul nr. 3.824/99/2022

54. Expunând orientările jurisprudențiale rezultate din hotărârile judecătorești pronunțate în materie de instanțele naționale, instanța de trimitere a apreciat că impactul larg al dispozițiilor legale referitoare la dreptul la concediu de odihnă suplimentar atât asupra judecătorilor pensionați, cât și asupra celor aflați în activitate și împrejurarea că alte instanțe din țară au pronunțat soluții în sensul că judecătorii nu au dreptul la concediu suplimentar de odihnă, în timp ce tribunalele din circumscripția teritorială a Curții de Apel Iași au pronunțat soluții în sens contrar, această soluție fiind însușită la întâlnirea trimestrială în care au fost analizate probleme de drept care au generat sau care pot genera practică judiciară neunitară, ce a avut loc la Curtea de Apel Iași în iunie 2022, creează un risc concret de practică neunitară la nivel național în litigiile de muncă, astfel că se impun, în temeiul dispozițiilor art. 519 și 520 din Codul de procedură civilă, pentru preîntâmpinarea practicii neunitare, sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție și suspendarea judecării până la pronunțarea hotărârii prealabile pentru dezlegarea chestiunii de drept.

VII. Jurisprudența instanțelor naționale în materie

55. La solicitarea Înaltei Curți de Casație și Justiție, instanțele naționale au comunicat hotărâri judecătorești, precum și opinii teoretice, ce reflectă existența a două orientări jurisprudențiale asupra problemei de drept în discuție.

56. *Într-o primă opinie*, transpusă *cvasiunanim* în hotărârile judecătorești identificate, s-a apreciat că, în interpretarea și aplicarea art. 79 alin. (1) și (3) din Legea nr. 303/2004, dispoziția referitoare la dreptul de a beneficia de concediu de odihnă de 35 de zile, precum și de alte concedii se interpretează în sensul că nu permite cumulul acestui concediu de odihnă cu concediul suplimentar reglementat prin art. 147 din Codul muncii, iar în interpretarea art. 147 din Codul muncii și art. 3 din Legea nr. 31/1991 sintagma „condiții vătămătoare”, care deschide dreptul la concediu suplimentar, nu are un conținut juridic identic cu sintagma „condiții vătămătoare” din legile-cadru de salarizare a personalului plătit din fonduri publice.

57. În acest sens au comunicat hotărâri judecătorești și au exprimat opinii teoretice Tribunalul Neamț — Secția I civilă, Tribunalul București — Secția a VIII-a conflicte de muncă și asigurări sociale, Tribunalul Giurgiu, Tribunalul Ialomița, Tribunalul Mehedinți, Tribunalul Gorj — Secția conflicte de muncă și asigurări sociale, Tribunalul Vrancea — Secția I civilă, Curtea de Apel Iași — Secția de conflicte de muncă și asigurări sociale, Tribunalul Vâlcea — Secția I civilă, Curtea de Apel Ploiești — Secția I civilă, Judecătoria Târnăveni, Judecătoria Sighișoara, Tribunalul Mureș — Secția civilă.

58. *În cea de-a doua opinie* se consideră că art. 79 alin. (1) și (3) din Legea nr. 303/2004, coroborat cu art. 1 alin. (2) și art. 278 alin. (2) din Codul muncii, permite cumulul acestui concediu de odihnă cu concediul suplimentar reglementat de art. 147 din Codul muncii.

59. S-a argumentat că, în condițiile în care Legea nr. 303/2004 prevede, pe lângă concediile explicit reglementate, și dreptul la alte concedii, în conformitate cu legislația în vigoare, iar în baza dispozițiilor art. 23 din Legea-cadru nr. 153/2017 și ale Hotărârii Guvernului nr. 118/2018 s-a stabilit ca fiind îndeplinită condiția desfășurării activității în condiții de muncă grele, vătămătoare sau periculoase, devin pe deplin aplicabile dispozițiile art. 147 din Codul muncii, care reglementează dreptul la concediu suplimentar, ca normă de drept comun.

60. Aceste instanțe au interpretat dispozițiile art. 147 din Codul muncii și art. 3 din Legea nr. 31/1991 în sensul că sintagma „condiții vătămătoare”, care deschide dreptul la

concediu suplimentar, are un conținut juridic identic cu aceeași sintagmă din legile-cadru de salarizare unitară a personalului plătit din fonduri publice, identitate de conținut juridic care justifică concluzia că emiterea buletinului de expertizare de către organul abilitat pentru evaluarea riscurilor profesionale la locul de muncă, efectuată în aplicarea Ordinului nr. 24/2010 și a Hotărârii Guvernului nr. 118/2018, este suficientă pentru stabilirea existenței condițiilor vătămătoare în sensul art. 147 din Codul muncii și al art. 3 din Legea nr. 31/1991.

61. În acest sens au opinat Curtea de Apel București — Secția a VII-a de conflicte de muncă și asigurări sociale, Tribunalul Ilfov, Tribunalul Bistrița — Secția I civilă, Curtea de Apel Iași — Secția de conflicte de muncă și asigurări sociale, Tribunalul Iași — Secția I civilă, Tribunalul Vaslui și a fost identificată o singură hotărâre judecătorească definitivă.

62. Ministerul Public — Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție a comunicat că la nivelul Secției judiciare — Serviciul judiciar civil nu se verifică, în prezent, practică judiciară în vederea promovării unui eventual recurs în interesul legii în problema de drept ce formează obiectul sesizării.

VIII. Jurisprudența Curții Constituționale

63. Curtea Constituțională nu s-a pronunțat asupra constituționalității dispozițiilor art. 79 alin. (1) și (3) din Legea nr. 303/2004, art. 3 din Legea nr. 31/1991 și art. 147 din Codul muncii.

IX. Raportul asupra chestiunii de drept

64. Prin raportul întocmit, judecătorii-raportori, constatând că sunt îndeplinite condițiile de admisibilitate a sesizărilor, prevăzute de dispozițiile art. 519 din Codul de procedură civilă, au apreciat că dispoziția referitoare la dreptul de a beneficia de concediu de odihnă de 35 de zile, precum și de alte concedii se interpretează în sensul că nu permite cumulul acestui concediu de odihnă cu concediul suplimentar reglementat prin art. 147 din Codul muncii, iar sintagma „condiții vătămătoare”, care deschide dreptul la concediu suplimentar, nu are un conținut juridic identic cu sintagma „condiții vătămătoare” cuprinsă în legile-cadru de salarizare a personalului plătit din fonduri publice, astfel încât să justifice concluzia că emiterea buletinului de expertizare de către organul abilitat pentru evaluarea riscurilor profesionale la locul de muncă, efectuată în aplicarea Ordinului nr. 24/2010, respectiv în aplicarea Hotărârii Guvernului nr. 118/2018, este suficientă pentru stabilirea existenței condițiilor vătămătoare în sensul art. 147 din Codul muncii și al art. 3 din Legea nr. 31/1991.

X. Înalta Curte de Casație și Justiție

Examinând sesizările în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile, raportul întocmit de judecătorii-raportori și chestiunea de drept ce se solicită a fi dezlegată, constată următoarele:

X.1. Asupra admisibilității sesizărilor

65. Potrivit dispozițiilor art. 519 din Codul de procedură civilă: „Dacă, în cursul judecării, un complet de judecată al Înaltei Curți de Casație și Justiție, al curții de apel sau al tribunalului, investit cu soluționarea cauzei în ultimă instanță, constatând că o chestiune de drept, de a cărei lămurire depinde soluționarea pe fond a cauzei respective, este nouă și asupra acesteia Înalta Curte de Casație și Justiție nu a statuat și nici nu face obiectul unui recurs în interesul legii în curs de soluționare, va putea solicita Înaltei Curți de Casație și Justiție să pronunțe o hotărâre prin care să dea rezolvare de principiu chestiunii de drept cu care a fost sesizată.”

66. Prevederile legale enunțate relevă condițiile de admisibilitate pentru declanșarea procedurii de sesizare în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile, condiții ce trebuie întrunite în mod cumulativ:

— existența unei cauze aflate în curs de judecată;

— instanța care sesizează Înalta Curte de Casație și Justiție să judece cauza în ultimă instanță;

— cauza care face obiectul judecării să se afle în competența legală a unui complet de judecată al Înaltei Curți de Casație și Justiție, al curții de apel sau al tribunalului investit să soluționeze cauza;

— soluționarea pe fond a cauzei în curs de judecată să depindă de chestiunea de drept a cărei lămurire se cere;

— chestiunea de drept a cărei lămurire se cere să fie nouă;

— chestiunea de drept să nu fi făcut obiectul statuării Înaltei Curți de Casație și Justiție și nici obiectul unui recurs în interesul legii în curs de soluționare.

67. Se constată că în cauză sunt îndeplinite primele patru condiții de admisibilitate a celor două sesizări conexe.

68. Astfel, cauzele sunt în curs de judecată în calea de atac a apelului, în conformitate cu prevederile art. 96 pct. 2 din Codul de procedură civilă, la Curtea de Apel Iași — Secția litigii de muncă și asigurări sociale, ce judecă în ultimă instanță, potrivit dispozițiilor art. 483 alin. (2) din Codul de procedură civilă.

69. Pe de altă parte, în Dosarul nr. 1.280/89/2022 de pe rolul Curții de Apel Iași — Secția litigii de muncă și asigurări sociale, soluționarea apelului, având în vedere considerentele hotărârii fondului și motivele căii de atac exercitate în cauză, depinde de modalitatea de interpretare și aplicare a prevederilor art. 79 alin. (1) și (3) din Legea nr. 303/2004, a art. 147 din Codul muncii și a art. 3 din Legea nr. 31/1991, în sensul de a se stabili dacă, în interpretarea și aplicarea art. 79 alin. (1) și (3) din Legea nr. 303/2004, dispoziția referitoare la dreptul de a beneficia de concediu de odihnă de 35 de zile, precum și de alte concedii se interpretează în sensul că permite cumulul acestui concediu de odihnă cu concediul suplimentar reglementat prin art. 147 din Codul muncii și dacă, în interpretarea art. 147 din Codul muncii și a art. 3 din Legea nr. 31/1991, sintagma „condiții vătămătoare”, care deschide dreptul la concediu suplimentar, are un conținut juridic identic cu sintagma „condiții vătămătoare” din legile-cadru de salarizare a personalului plătit din fonduri publice.

70. Și în Dosarul nr. 3.824/99/2022, de pe rolul aceleiași instanțe de trimitere, de lămurirea modului de interpretare și aplicare a dispozițiilor art. 1 alin. (2), art. 147 alin. (1) și (2) și art. 278 alin. (2) din Codul muncii, raportat la dispozițiile art. 79 alin. (1) și (3) din Legea nr. 303/2004, depinde soluționarea pe fond a cauzei, întrucât dezlegarea aspectelor litigioase din prezenta cauză ține exclusiv de modalitatea de interpretare și aplicare a acestor dispoziții legale.

71. Prin urmare, sunt întrunite primele condiții de admisibilitate a sesizărilor conexe.

72. Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept constată că este îndeplinită și condiția noutății problemei de drept ce face obiectul sesizărilor.

73. Evaluarea cerinței noutății chestiunii de drept, în absența unei definiții și a unor criterii de determinare a acesteia în cuprinsul normei indicate, revine Înaltei Curți de Casație și Justiție, astfel cum s-a statuat în jurisprudența constantă a instanței supreme.

74. S-a subliniat în practica Înaltei Curți de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept că noutatea unei chestiuni de drept poate fi generată nu numai de o reglementare nou-intrată în vigoare, ci și de una veche, cu condiția însă ca instanța să fie chemată să se pronunțe asupra respectivei probleme de drept pentru prima dată.

75. Astfel, „în evaluarea cerinței noutății, relevantă nu este atât data adoptării normei legale (...), ci dezvoltarea unei jurisprudențe în materie” (Decizia nr. 42 din 29 mai 2017, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 815 din 16 octombrie 2017; Decizia nr. 56 din 28 septembrie 2020,

publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1193 din 8 decembrie 2020), întrucât caracterul de noutate se pierde pe măsură ce chestiunea de drept a primit o dezlegare din partea instanțelor, în urma unei interpretări date.

76. Prin urmare, „depășirea stadiului unei practici incipiente, în curs de formare, și conturarea unei practici în legătură cu chestiunea de drept ce face obiectul sesizării trimit la concluzia că nu mai poate fi sesizată instanța supremă pentru pronunțarea unei hotărâri prealabile, într-o asemenea situație scopul preîntâmpinării practicii neunitare nemaiputând fi atins, chestiunea de drept nemaifiind, prin urmare, una nouă” (Decizia nr. 48 din 19 septembrie 2022, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1039 din 26 octombrie 2022, paragraful 100).

77. Pentru verificarea acestui aspect au fost emise adrese către toate curțile de apel, care au procedat la verificări ale jurisprudenței la nivelul instanțelor judecătorești situate în circumscripțiile lor teritoriale și au comunicat Înaltei Curți de Casație și Justiție un număr limitat de hotărâri relevante și preponderent puncte de vedere teoretice.

78. Din analiza hotărârilor judecătorești examinate reies două linii jurisprudențiale de abordare a acestei chestiuni de drept.

79. Într-o primă opinie, cvasiunanimă, se consideră că, în interpretarea și aplicarea art. 79 alin. (1) și (3) din Legea nr. 303/2004, dispoziția referitoare la dreptul de a beneficia de concediu de odihnă de 35 de zile, precum și de alte concedii se interpretează în sensul că nu permite cumulul acestui concediu de odihnă cu concediul suplimentar reglementat prin art. 147 din Codul muncii, iar, în interpretarea art. 147 din Codul muncii și art. 3 din Legea nr. 31/1991, sintagma „condiții vătămătoare”, care deschide dreptul la concediu suplimentar, nu are un conținut juridic identic cu sintagma „condiții vătămătoare” din legile-cadru de salarizare a personalului plătit din fonduri publice.

80. În cea de-a doua opinie se consideră că art. 79 alin. (1) și (3) din Legea nr. 303/2004, coroborat cu art. 1 alin. (2) și art. 278 alin. (2) din Codul muncii, permite cumulul acestui concediu de odihnă cu concediul suplimentar reglementat de art. 147 din Codul muncii.

81. Se reține că, în condițiile în care Legea nr. 303/2004 prevede, pe lângă concediile explicit reglementate, și dreptul la alte concedii, în conformitate cu legislația în vigoare, iar în baza dispozițiilor art. 23 din Legea-cadru nr. 153/2017 și ale Hotărârii Guvernului nr. 118/2018 s-a stabilit ca fiind îndeplinită condiția desfășurării activității în condiții de muncă grele, vătămătoare sau periculoase, devin pe deplin aplicabile dispozițiile art. 147 din Codul muncii, care reglementează dreptul la concediu suplimentar, ca normă de drept comun.

82. Aceste instanțe au interpretat dispozițiile art. 147 din Codul muncii și art. 3 din Legea nr. 31/1991 în sensul că sintagma „condiții vătămătoare”, care deschide dreptul la concediu suplimentar, are un conținut juridic identic cu aceeași sintagmă din legile-cadru de salarizare unitară a personalului plătit din fonduri publice, identitate de conținut juridic care justifică concluzia că emiterea buletinului de expertizare de către organul abilitat pentru evaluarea riscurilor profesionale la locul de muncă efectuată în aplicarea Ordinului nr. 24/2010 și a Hotărârii Guvernului nr. 118/2018 este suficientă pentru stabilirea existenței condițiilor vătămătoare în sensul art. 147 din Codul muncii și al art. 3 din Legea nr. 31/1991.

83. În concluzie, examenul jurisprudențial efectuat a relevat că nu s-a cristalizat o jurisprudență consistentă în legătură cu chestiunea de drept a cărei lămurire se solicită și, fiind vorba de litigii privind drepturi salariale, cu potențial de repetitivitate, există riscul apariției practicii judiciare neunitare. De asemenea,

analiza punctelor de vedere exprimate oferă indicii suficiente și temeinice în sensul posibilității apariției unei asemenea practici în materia problemei disputate.

84. Contextul evocat justifică intervenția preventivă a instanței supreme în cadrul acestui mecanism de unificare.

85. În ceea ce privește condiția ivirii unei chestiuni de drept de a cărei lămurire depinde soluționarea pe fond a cauzei în curs de judecată, se reține că și aceasta este îndeplinită în cazul sesizărilor de față.

86. În absența unei definiții legale a noțiunii „chestiune de drept” din cadrul cerințelor de admisibilitate prevăzute la art. 519 din Codul de procedură civilă, în doctrină s-a arătat că, pentru a fi vorba despre o problemă de drept reală, trebuie ca norma de drept disputată să fie îndoielnică, imperfectă (lacunară) sau neclară.

87. Prin urmare, chestiunea de drept supusă dezbaterii trebuie să fie una veritabilă, legată de posibilitatea de a interpreta diferit un text de lege, fie din cauză că acest text este incomplet, fie pentru că nu este corelat cu alte dispoziții legale, fie pentru că se pune problema că nu ar mai fi în vigoare.

88. Prezentele sesizări aduc în discuție *interpretarea și aplicarea art. 79 alin. (1) și (3) din Legea nr. 303/2004*, raportat la *prevederile art. 1 alin. (2), art. 278 alin. (2) și art. 147 din Codul muncii*, urmărindu-se a se răspunde la întrebarea dacă acel concediu de odihnă de 35 de zile, de care beneficiază magistrații, poate fi cumulat cu concediul suplimentar reglementat prin art. 147 din Codul muncii și, de asemenea, *dacă, în interpretarea art. 147 din Codul muncii și art. 3 din Legea nr. 31/1991, sintagma „condiții vătămătoare”, care deschide dreptul la concediu suplimentar, are un conținut juridic identic cu sintagma „condiții vătămătoare” din art. 7 alin. (1) din anexa nr. VI la Legea-cadru nr. 330/2009, respectiv art. 4 alin. (1) capitolul VIII din anexa nr. VI la Legea-cadru nr. 284/2010 și ulterior art. 4 alin. (1) capitolul VIII din anexa nr. V la Legea-cadru nr. 153/2017.*

89. Raportat la cauza pendinte, se constată că problema de drept adusă în dezbateri ridică dificultăți de interpretare, împrejurare reținută și de instanțele de trimitere care au furnizat, în cuprinsul încheierilor de sesizare, argumente privind caracterul lacunar și neclar al normelor ce se cer a fi examinate.

90. Având în vedere posibilitatea unor interpretări diferite ale textului de lege, se constată că problemele de drept supuse dezbaterii sunt veritabile, necesitând o rezolvare de principiu pe calea procedurii prevăzute de art. 519 din Codul de procedură civilă.

91. De asemenea, este îndeplinită și condiția ca respectiva chestiune de drept să nu fi făcut obiectul statuării Înaltei Curți de Casație și Justiție și nici obiectul unui recurs în interesul legii în curs de soluționare.

X.2. Asupra fondului sesizării

92. Chestiunea de drept care este supusă dezlegării Înaltei Curți de Casație și Justiție privește interpretarea dispozițiilor *art. 79 alin. (1) și (3) din Legea nr. 303/2004*, raportat la *prevederile art. 1 alin. (2) și art. 278 alin. (2) din Codul muncii, precum și a art. 147 din Codul muncii și a art. 3 din Legea nr. 31/1991.*

93. Astfel, prima întrebare adresată Completului pentru dezlegarea unor chestiuni de drept vizează, în esență, admisibilitatea cererilor magistraților de a cumula concediul de odihnă de 35 de zile cu concediul suplimentar reglementat prin art. 147 din Codul muncii, pornind de la interpretarea art. 147 din Codul muncii și art. 3 din Legea nr. 31/1991.

94. Prin a doua întrebare se pune problema dacă sintagma „condiții vătămătoare” din Legea nr. 31/1991, care deschide dreptul la concediu suplimentar, are un conținut juridic identic

cu sintagma „condiții vătămătoare” din legile-cadru de salarizare a personalului plătit din fonduri publice.

95. Cu privire la *prima chestiune*, conform art. 79 alin. (1) și (3) din Legea nr. 303/2004, „(1) Judecătorii și procurorii beneficiază anual de un concediu de odihnă plătit de 35 de zile lucrătoare. [...] (3) Judecătorii și procurorii au dreptul la concedii medicale și la alte concedii (s.n.), în conformitate cu legislația în vigoare”.

96. Din analiza actelor normative aplicabile în cauză Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept reține că nu se prevede existența unui drept la concediu suplimentar pentru judecători/procurori, astfel că răspunsul la prima întrebare este că aceștia nu pot beneficia de un concediu de odihnă suplimentar.

97. Este adevărat că, prin art. 79 alin. (3) din Legea nr. 303/2004, mai sus redat, s-a consacrat că magistrații *au dreptul și la alte concedii*, în conformitate cu legislația în vigoare, și că prin art. 147 din Codul muncii s-a statuat că: „(1) Salariații care lucrează în condiții grele, periculoase sau vătămătoare, nevătătoare, alte persoane cu handicap și tinerii în vârstă de până la 18 ani beneficiază de un concediu de odihnă suplimentar (s.n.) de cel puțin 3 zile lucrătoare. (2) Numărul de zile lucrătoare aferent concediului de odihnă suplimentar pentru categoriile de salariați prevăzute la alin. (1) se stabilește prin contractul colectiv de muncă aplicabil și va fi de cel puțin 3 zile lucrătoare.”

98. Se constată însă că aceste tipuri de concedii la care se susține că ar fi îndreptățiți magistrații au o natură juridică distinctă de concediul de odihnă anual și nu au natura unui concediu suplimentar, astfel încât pentru munca în condiții deosebite — grele, vătămătoare, periculoase — salariaților să li se acorde un supliment între 3 și 10 zile lucrătoare la durata concediului de odihnă.

99. Pe de altă parte, în sensul prevederilor Legii nr. 31/1991, se stabilesc locurile de muncă cu condiții deosebite care dau dreptul la un concediu de odihnă suplimentar, însă posturile deținute de judecători sau procurori nu sunt prevăzute printre acestea.

100. Astfel, cu privire la stabilirea condițiilor de muncă deosebite — grele, periculoase, vătămătoare — pentru prezentarea categoriilor de salariați care pot beneficia de concediul de odihnă suplimentar ca urmare a faptului că lucrează într-un astfel de mediu, în temeiul art. 18 alin. (1) din Hotărârea Guvernului nr. 250/1992, era relevantă anexa nr. 1 la Hotărârea Guvernului nr. 436/1990 privind stabilirea locurilor de muncă sau activităților ce dau dreptul la concediu suplimentar de odihnă, precum și durata acestuia, și anume: *minerit, industria chimică și farmaceutică, industria extractivă de petrol și gaze, industria metalurgică, geologie, oțelării, turnătorii, forje, tratamente termice și acoperiri metalice din ramura construcții de mașini, unități nucleare etc.* Cu titlu exemplificativ, se precizau unele dintre activitățile ce dau dreptul la concediu suplimentar de odihnă, și anume: *decaparea cu acizi în băi, acoperiri prin scufundare în metal topit, fabricarea și prelucrarea produselor din azbociment, măcinarea deșeurilor, defibrarea, granulara azbestului, malaxarea azbestului, a deșeurilor de azbest și a deșeurilor de clingherit, chimizarea gazului cocs, munca în laboratoare de analiză și cercetări, laminare la cald, preparare de adezivi, prelucrare de mase plastice, fabricarea și utilizarea fenolului etc.*

101. În contextul reglementării acestor condiții deosebite de muncă, prin adoptarea Legii nr. 31/1991, legiuitorul a prevăzut *reducerea duratei timpului de lucru sub 8 ore pe zi*, în considerarea pericolului pentru sănătate cauzat de expunerea zilnică îndelungată la factori nocivi.

102. Concomitent cu reducerea zilei de muncă, în scopul refacerii sau menținerii capacității de lucru, legea a reglementat și un concediu de odihnă suplimentar.

103. Rezultă, așadar, intenția legiuitorului de a fi luat în considerare la acordarea acestui drept un anumit grad de nocivitate a condițiilor de muncă și efectul negativ potențial pe care expunerea îndelungată la aceste condiții l-ar putea genera asupra salariaților.

104. Nu se poate recurge la interpretarea extensivă a textului legal, pentru a generaliza aplicarea dispozițiilor Legii nr. 31/1991 tuturor angajaților cărora li s-a recunoscut sporul pentru condiții de muncă grele, vătămătoare sau periculoase.

105. Argumentul invocat în susținerea opiniei minoritare, în sensul că judecătorii/procurorii beneficiază de un spor de condiții de muncă grele, vătămătoare și periculoase, ce conduce la acordarea concediului suplimentar, nu poate fi astfel primit.

106. Stabilirea condițiilor de muncă grele, vătămătoare și periculoase pentru acordarea acestui spor salarial pentru magistrați nu s-a realizat în temeiul Legii nr. 31/1991, ci potrivit Hotărârii Guvernului nr. 1.092/2006 privind protecția lucrătorilor împotriva riscurilor legate de expunerea la agenți biologici în muncă, cu modificările ulterioare (*Hotărârea Guvernului nr. 1.092/2006*), în baza buletinelor de determinare/expertizare emise de autoritățile abilitate în domeniu.

107. Astfel, raportat la dispozițiile art. 18 alin. (1) din Hotărârea Guvernului nr. 250/1992, condițiile de muncă grele, periculoase sau vătămătoare sunt evaluate potrivit Legii nr. 31/1991, prin verificarea îndeplinirii unor criterii reglementate în art. 2 alin. (1), criterii care sunt prevăzute doar pentru stabilirea duratei timpului de muncă sub 8 ore pe zi pentru salariații care lucrează în astfel de condiții.

108. Or, rezultă în mod cert că se va acorda concediul de odihnă suplimentar doar acelor salariați care beneficiază de reducerea duratei zilei de muncă sub 8 ore, reducere condiționată de îndeplinirea acelor criterii expres prevăzute de legiuitor în cuprinsul art. 2 alin. (1) din Legea nr. 31/1991.

109. Cu alte cuvinte, pentru locurile de muncă ce presupun reducerea timpului de lucru ca o măsură de protejare a angajaților, se recunoaște și beneficiul concediului de odihnă suplimentar în scopul refacerii capacității de muncă, magistrații neregăsindu-se printre acești angajați pentru care se recunoaște necesitatea diminuării timpului de lucru.

110. Așadar, numai stabilirea unor condiții de muncă grele, vătămătoare sau periculoase, potrivit Legii nr. 31/1991, are drept consecință acordarea în mod cumulativ a celor două drepturi — reducerea duratei zilei de muncă sub 8 ore și concediul de odihnă suplimentar.

111. Drept urmare, cum judecătorii și procurorii nu beneficiază de reducerea timpului de lucru sub 8 ore pe zi, beneficiu prevăzut prin Legea nr. 31/1991, nu pot avea dreptul la un concediu de odihnă suplimentar.

112. Pe de altă parte, din cuprinsul prevederilor art. 2 alin. (1) din anexa la Hotărârea Consiliului Superior al Magistraturii nr. 325/2005 pentru aprobarea Regulamentului privind concediile judecătorilor și procurorilor, cu modificările și completările ulterioare, rezultă că judecătorii și procurorii beneficiază de un concediu de odihnă anual de 35 de zile lucrătoare, plătit, fără a fi reglementată și acordarea unor zile de concediu de odihnă suplimentar.

113. Astfel, concediile de care beneficiază magistrații, personalul auxiliar de specialitate și funcționarii publici din cadrul instanțelor și parchetelor sunt reglementate în mod expres prin statutele acestor categorii profesionale, acestea având caracterul unor norme speciale ce derogă de la cele de drept comun instituite prin Codul muncii.

114. Din perspectiva incidenței prevederilor art. 1 alin. (2) din Codul muncii se observă că acest act normativ constituie dreptul comun în domeniul raporturilor de muncă, fiind aplicabil ori de câte ori prin lege specială nu se reglementează distinct.

115. Or, în acest caz, concediile acordate magistraților sunt reglementate în mod expres, exhaustiv și exclusiv prin dispozițiile legale mai sus invocate, prin niciun text de lege nefiind consacrat dreptul categoriei profesionale din care fac parte judecătorii/procurorii la concediu suplimentar.

116. Ca urmare, în prezent, singurul act normativ cu caracter special care reglementează concediile judecătorilor și procurorilor este Legea nr. 303/2004.

117. Prin neinsurarea în cuprinsul Legii nr. 303/2004 a prevederilor referitoare la concediul suplimentar, legiuitorul a înțeles ca prin norma specială să excludă categoria profesională a judecătorilor și procurorilor de la acordarea acestui tip de concediu.

118. De altfel, numărul de zile de concediu de odihnă stabilit pentru magistrați este cu mult mai mare decât al altor categorii profesionale, ceea ce poate conduce la concluzia că legiuitorul a avut deja în vedere, la stabilirea acestora condițiile specifice de desfășurare a activității, condiții ce nu pot fi valorificate din nou pentru obținerea aceluiași tip de drept.

119. Pe de altă parte, deși potrivit art. 278 alin. (2) din Codul muncii prevederile acestui act normativ se aplică cu titlu de drept comun și acelor raporturi juridice de muncă neîntemeiate pe un contract individual de muncă, în măsura în care reglementările speciale nu sunt complete și aplicarea lor nu este incompatibilă cu specificul raporturilor de muncă respective, nu se poate aprecia că Legea nr. 303/2004 conține, cu privire la concediu, prevederi incomplete sau incompatibile cu specificul raporturilor de muncă respective.

120. Relevantă în cauză este Decizia nr. 3 din 7 februarie 2022, pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru soluționarea recursului în interesul legii, prin care instanța supremă a reținut următoarele:

„78. Pornind de la această dezlegare, reiese că și în privința magistraților, a personalului asimilat acestora și a magistraților-asistenți sunt aplicabile dispozițiile Codului muncii, în măsura în care actul normativ care reglementează statutul judecătorilor și procurorilor (Legea nr. 303/2004) ori alte acte normative cu caracter special (precum Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 27/2006) nu prevăd soluții legislative proprii, derogatorii în ceea ce privește raporturile juridice de serviciu ale acestora. (...)

81. Drept urmare, pentru acele aspecte nereglementate prin dispozițiile Legii nr. 303/2004 sau de cele ale Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 27/2006 ori alte acte normative speciale destinate categoriei profesionale a magistraților, dacă acestea vizează acest segment de raporturi juridice, se aplică în completare nu numai prevederile Hotărârii Guvernului nr. 1.860/2006 — la care art. 13 alin. (3) trimite (sau, în prezent, ale Hotărârii Guvernului nr. 714/2018), ci și dispozițiile Codului muncii, în temeiul art. 1 alin. (2) și art. 278 alin. (2) din Codul muncii.”

121. Cum Legea nr. 303/2004 conține prevederi cu caracter special cu privire la concediul magistraților, se constată că nu există aspecte nereglementate care să atragă aplicarea art. 147 din Codul muncii, în baza prevederilor art. 1 alin. (2) și ale art. 278 alin. (2) din Codul muncii.

122. Normele legale cu privire la concediu, fiind cuprinse în actele normative speciale ce reglementează statutul judecătorilor și procurorilor, personalului asimilat acestora și magistraților-asistenți, sunt norme direct aplicabile în privința destinatarilor lor, astfel încât nu este necesară complinirea acestora cu prevederile Codului muncii — art. 147 — ca norme din dreptul comun.

123. În altă ordine de idei, concediul de odihnă suplimentar nu poate fi circumscris sferei acelor „*alte concedii*” care sunt prevăzute de art. 79 alin. (3) din Legea nr. 303/2004, ele fiind explicitate în capitolul V al Regulamentului privind concediile judecătorilor și procurorilor, aprobat prin Hotărârea Consiliului Superior al Magistraturii nr. 325/2005 (concedii medicale, concedii pentru formare profesională, concedii pentru creșterea copilului în vârstă de până la 2 ani, respectiv până la 3 ani, în cazul copilului cu handicap, concediu de acomodare în vederea adopției, concediu în cazul unor evenimente familiale deosebite precum căsătoria sa, căsătoria unui copil, decesul soțului sau soției ori al unei rude până la gradul al III-lea a magistratului sau a soțului/soției acestuia, controlul medical anual).

124. Așadar, din interpretarea prevederilor art. 79 alin. (1) și (3) din Legea nr. 303/2004, raportat la prevederile art. 1 alin. (2) și art. 278 alin. (2) din Codul muncii, rezultă că judecătorilor și procurorilor nu li se poate recunoaște beneficiul concediului de odihnă suplimentar pentru prestarea activității în condiții grele, periculoase sau vătămătoare.

125. În ceea ce privește a doua întrebare, Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept reține că sintagma „condiții vătămătoare”, care deschide dreptul la concediu suplimentar, nu are un conținut juridic identic cu aceeași sintagmă din legile-cadru de salarizare unitară a personalului plătit din fonduri publice, identitate de conținut juridic care să justifice concluzia că emiterea buletinului de expertizare de către organul abilitat pentru evaluarea riscurilor profesionale la locul de muncă efectuată în aplicarea Hotărârii Guvernului nr. 118/2018 este suficientă pentru stabilirea existenței condițiilor vătămătoare în sensul art. 147 din Codul muncii și al art. 3 din Legea nr. 31/1991.

126. Magistrății, deoarece își desfășoară activitatea în condiții de muncă grele, periculoase sau vătămătoare, sunt remunerați deja prin acordarea unui spor pentru condiții de muncă de până la 15% din salariul de bază, potrivit dispozițiilor din Legea-cadru nr. 153/2017 și din Hotărârea Guvernului nr. 118/2018.

127. Din interpretarea prevederilor art. 2 și art. 3 alin. (1) din Legea nr. 31/1991 rezultă că existența *condițiilor deosebite — vătămătoare, grele sau periculoase* — la locul de muncă se realizează în conformitate cu criteriile prevăzute de Legea nr. 31/1991, ceea ce presupune, așa cum s-a arătat, ca respectivul personal să beneficieze de durata timpului de muncă redusă sub 8 ore pe zi, acesta fiind tocmai scopul Legii nr. 31/1991.

128. Or, pentru magistrați, stabilirea *condițiilor de muncă grele, vătămătoare și periculoase* pentru acordarea sporului de până la 15% din salariul de bază sau, după caz, din indemnizația de încadrare corespunzător timpului lucrat în astfel de condiții, potrivit art. 23 din Legea-cadru nr. 153/2017, cu trimitere la art. 4 capitolul VIII din anexa nr. V, nu s-a realizat conform Legii nr. 31/1991, ci potrivit Hotărârii Guvernului nr. 1.092/2006, așa cum rezultă din buletinele de determinare sau, după caz, de expertizare emise de autoritățile abilitate în acest sens în vederea acordării sporului anterior menționat.

129. De asemenea, prin Hotărârea Guvernului nr. 118/2018 a fost aprobat Regulamentul-cadru privind stabilirea locurilor de muncă, a categoriilor de personal, a mărimii concrete a sporului pentru condiții de muncă, precum și a condițiilor de acordare a acestuia pentru familia ocupațională de funcții bugetare „Justiție” și Curtea Constituțională.

130. Deși magistrății beneficiază de un spor de 15% pentru condiții de muncă grele, periculoase sau vătămătoare, stabilirea condițiilor pentru acordarea acestui spor *nu s-a realizat potrivit dispozițiilor Legii nr. 31/1991*, astfel că această împrejurare, în

absența unei constatări exprese a condițiilor deosebite de muncă, conform Legii nr. 31/1991, nu poate conduce la concluzia unei echivalențe a conținutului juridic al celor două sintagme, care să conducă la acordarea zilelor de concediu suplimentar.

131. *Condițiile de muncă grele, periculoase sau vătămătoare* au fost stabilite prin expertizări ca urmare a evaluării unor agenți biologici, conform altor acte normative, nu în baza Legii nr. 31/1991, și numai pentru acordarea sporului de până la 15% pentru condiții de muncă grele, vătămătoare sau periculoase.

132. Pe de altă parte, art. 18 alin. (1) din Hotărârea Guvernului nr. 250/1992 prevede: „În afara concediului de odihnă, prevăzut la art. 1, salariații din administrația publică, din regiile autonome cu specific deosebit și din unitățile bugetare, care prestează munci grele, periculoase sau vătămătoare, ori lucrează în locuri de muncă în care există astfel de *condiții, stabilite potrivit Legii nr. 31/1991 (s.n.)*, au dreptul în fiecare an calendaristic la un concediu de odihnă suplimentar, cu o durată cuprinsă între 3—10 zile lucrătoare.” Rezultă din această prevedere că nu orice salariați din administrația publică, din regiile autonome cu specific deosebit și din unitățile bugetare beneficiază de acordarea unui concediu de odihnă suplimentar, ci doar cei *care prestează munci grele, periculoase sau vătămătoare ori lucrează în locuri de muncă în care există astfel de condiții, stabilite potrivit Legii nr. 31/1991*.

133. De altfel, potrivit art. 19 din Hotărârea Guvernului nr. 250/1992, „stabilirea categoriilor de personal, a activităților și a locurilor de muncă pentru care se acordă concediu de odihnă suplimentar, precum și existența condițiilor de muncă vătămătoare, grele sau periculoase se fac *potrivit prevederilor art. 2 și art. 3 alin. (1) din Legea nr. 31/1991*”. (s.n.)

134. Art. 2 și 3 din Legea nr. 31/1991 statuează criteriile relevante la stabilirea categoriilor de personal, a activităților și locurilor de muncă pentru care durata timpului de muncă se reduce sub 8 ore pe zi și modul concret în care se stabilește existența condițiilor deosebite — vătămătoare, grele sau periculoase — la locurile de muncă, textele de lege fiind inaplicabile în situația magistraților, dat fiind faptul că stabilirea condițiilor acordării sporului *pentru condiții de muncă grele, vătămătoare sau periculoase nu s-a realizat potrivit dispozițiilor Legii nr. 31/1991*.

135. Nu poate fi reținută o eventuală discriminare, în sensul art. 2 din Ordonanța Guvernului nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată, cu modificările și completările ulterioare, deoarece nu sunt îndeplinite criteriile pentru a se constata existența unei stări de discriminare, în contextul în care categoria profesională a magistraților este diferită de cea a funcționarilor publici (de exemplu, a celor cu statut special din sistemul administrației penitenciare), astfel că nu putem vorbi de o situație comparabilă. Principiul egalității statuat de Constituție nu echivalează cu uniformitatea, astfel încât, dacă la situații egale trebuie să corespundă un tratament egal, la situații diferite, tratamentul juridic nu poate fi decât diferit. Or, în cazul de față se poate observa că nu ne aflăm în fața unor situații similare, deoarece diferă elementele de comparare.

136. Drept urmare, răspunsul la a doua chestiune este în sensul că, în interpretarea și aplicarea prevederilor art. 147 din Codul muncii și art. 3 din Legea nr. 31/1991, sintagma „condiții vătămătoare”, care deschide dreptul la concediu suplimentar, nu are un conținut juridic identic cu sintagma „condiții vătămătoare” din art. 7 alin. (1) din anexa nr. VI la Legea-cadru nr. 330/2009, respectiv art. 4 alin. (1) capitolul VIII din anexa nr. VI la Legea-cadru nr. 284/2010 și ulterior art. 4 alin. (1) capitolul VIII din anexa nr. V la Legea-cadru nr. 153/2017.

137. Pentru aceste considerente, în temeiul dispozițiilor art. 519 din Codul de procedură civilă, se va admite sesizarea în sensul celor expuse.

ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

În numele legii

DECIDE:

Admite sesizările conexe formulate de Curtea de Apel Iași — Secția litigii de muncă și asigurări sociale în dosarele nr. 1.280/89/2022 și nr. 3.824/99/2022, pentru pronunțarea unei hotărâri prealabile, și, în consecință, stabilește că:

În interpretarea și aplicarea dispozițiilor art. 79 alin. (1) și (3) din Legea nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor, republicată, cu modificările și completările ulterioare, raportat la prevederile art. 1 alin. (2) și art. 278 alin. (2) din Legea nr. 53/2003 — Codul muncii, republicată, cu modificările și completările ulterioare, dispoziția referitoare la dreptul de a beneficia de concediu de odihnă de 35 de zile, precum și de alte concedii se interpretează în sensul că nu permite cumulul acestui concediu de odihnă cu concediul suplimentar reglementat prin art. 147 din Codul muncii.

În interpretarea și aplicarea dispozițiilor art. 147 din Codul muncii și, respectiv, ale art. 3 din Legea nr. 31/1991 privind stabilirea duratei timpului de muncă sub 8 ore pe zi pentru salariații care lucrează în condiții deosebite — vătămătoare, grele sau periculoase, sintagma „condiții vătămătoare”, care deschide dreptul la concediu suplimentar, nu are un conținut juridic identic cu sintagma „condiții vătămătoare” din art. 7 alin. (1) din anexa nr. VI la Legea-cadru nr. 330/2009 privind salarizarea unitară a personalului plătit din fonduri publice, cu modificările ulterioare, respectiv art. 4 alin. (1) capitolul VIII din anexa nr. VI la Legea-cadru nr. 284/2010 privind salarizarea unitară a personalului plătit din fonduri publice, cu modificările și completările ulterioare, și ulterior art. 4 alin. (1) capitolul VIII la anexa nr. V la Legea-cadru nr. 153/2017 privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice, cu modificările și completările ulterioare, identitate de conținut juridic care să justifice concluzia că emiterea buletinului de expertizare de către organul abilitat pentru evaluarea riscurilor profesionale la locul de muncă, efectuată în aplicarea Ordinului procurorului general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție nr. 24/2010 pentru aprobarea condițiilor de acordare a sporului pentru condiții de muncă grele, vătămătoare sau periculoase în cadrul Ministerului Public, respectiv în aplicarea Hotărârii Guvernului nr. 118/2018 pentru aprobarea Regulamentului-cadru privind stabilirea locurilor de muncă, a categoriilor de personal, a mărimii concrete a sporului pentru condiții de muncă, precum și a condițiilor de acordare a acestuia pentru familia ocupațională de funcții bugetare „Justiție” și Curtea Constituțională este suficientă pentru stabilirea existenței condițiilor vătămătoare în sensul art. 147 din Codul muncii și al art. 3 din Legea nr. 31/1991.

Obligatorie, potrivit dispozițiilor art. 521 alin. (3) din Codul de procedură civilă.

Pronunțată în ședință publică astăzi, 11 decembrie 2023.

VICEPREȘEDINTELE ÎNALTEI CURȚI DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

MARIANA CONSTANTINESCU

Magistrat-asistent,
Elena Adriana Stamatescu

EDITOR: PARLAMENTUL ROMÂNIEI — CAMERA DEPUTAȚILOR

„Monitorul Oficial” R.A., Str. Parcului nr. 65, sectorul 1, București; 012329
C.I.F. RO427282, IBAN: RO55RNCB0082006711100001 BCR
și IBAN: RO12TREZ7005069XXX000531 DTCPMB (alocat numai persoanelor juridice bugetare)
Tel. 021.318.51.29/150, fax 021.318.51.15, e-mail: marketing@ramo.ro, www.monitoruloficial.ro
Adresa Centrului pentru relații cu publicul este: șos. Panduri nr. 1, bloc P33, sectorul 5, București; 050651.
Tel. 021.401.00.73, 021.401.00.78, e-mail: concursurifp@ramo.ro, convocariaga@ramo.ro
Pentru publicări, încărcați actele pe site, la: <https://www.monitoruloficial.ro>, secțiunea Publicări.

